

Міжнародні зв'язки

На запрошення Інституту «Правова ініціатива в Центральній Європі та Євразії» (CELLI Institut) судді Верховного Суду України Тетяна Гошовська, Тетяна Жайворонок, Олена Кузьменко, Олександр Потильчак та Віктор Школярів взяли участь у регіональному тренінгу з питань інтелектуальної власності, що відбувався з 24 по 29 січня 2011 р. у м. Празі.

До складу делегації, яку супроводжувала начальник відділу міжнародного співробітництва Верховного Суду Ліна Губар, входили також судді апеляційних та районних судів.

Тренінг був присвячений питанням патентного права та використання й захисту торговельних марок, з особливим наголосом на праві інтелектуальної власності Європейського Союзу. Серед залучених експертів були фахівці зі США, Канади, Австрії, Чехії та України, які мають досвід у питаннях Європейської інтелектуальної власності.

Члени делегації зустрілися також із Надзвичайним та Повноважним послом України у Чеській Республіці Іваном Грицаком, який поінформував їх про стан двосторонніх відносин між Україною та Чеською республікою.

У рамках проекту «Експертна підтримка Верховного Суду України Великобританією» 9 лютого 2011 р. у Верховному Суді України відбувся семінар на тему «Верховенство права та статус суддів».

Експерти в галузі права зі Сполученого Королівства Великобританії і Північної Ірландії Сер Генрі Брук, Сер Брайан Нейл та Стів Джейкобс поділилися з суддями Верховного Суду досвідом діяльності судової системи у своїй країні.

Сер Генрі, адвокат і суддя зі стажем роботи понад 40 років, розповів про принципи та загальний підхід до питань верховенства права у Великій Британії. Окремо він приділив увагу взаємодії між виконавчою, законодавчою та судовою складовою влади у своїй країні, відносинам між суддями і ЗМІ, питанням захисту суддів у правовому суспільстві.

Англійський суддя нагадав, зокрема, що принцип незалежності суддів у Сполученому Королівстві, закріплений законодавчо більш ніж 300 років тому, до сьогодні, підсилений справжньою повагою громадян до суду, є непорушним.

На думку Сера Генрі, завжди існує потреба в широкому розумінні суспільством причин необхідності справжньої незалежності судової влади, оскільки, якщо такі причини є незрозумілими, це може вплинути на правові норми; конвенції; закони та звичаї Парламенту. «І тоді можна знову повернутися до конституційної трясини, з якої Англію вдалося витягти у 1688 році», — наголосив він.

Сер Генрі Брук назвав чотири головні принципи забезпечення незалежності судової влади, яких дотримуються у Великій Британії. Судді не мають права залучатися до політичних процесів; не можуть бути притягнуті до цивільної або кримінальної відповідальності за відправлення правосуддя; виконавча влада не має права усувати з посади суддів; умови праці та розмір заробітної плати повинні забезпечувати їх фінансову незалежність.

З 1399 р. функції вищої судової інстанції у Сполученому Королівстві належали Палаті лордів як вищому апеляційному органу. Створення Верховного Суду у 2009 р. згідно з Актом про Конституційну реформу, було зумовлене прагненням до більшої прозорості у призначенні суддів і остаточної незалежності судової влади від виконавчої та законодавчої.

На переконання англійських експертів, відносини між виконавчою та судовою владою мають ґрунтуватися на тому, що судова влада поважає роль, яку відіграє виконавча, і — навпаки. Навіть якщо виконавчій владі не подобаються певні рішення, засобом вирішення таких питань має бути винятково судове оскарження.

Для англійських гостей незбагненною залишилася логіка тих процесів, що відбуваються нині навколо найвищої судової інстанції в Україні: обмеження повноважень Верховного Суду, позбавлення його необхідних умов для роботи, спонукання суддів до переходу в суди нижчих інстанцій.

Наступного дня експерти з Великобританії на запрошення судді Верховного Суду України Богдана Пошви взяли участь у судовому засіданні.

11 лютого 2011 р. у рамках зазначеного проекту відбулася наступна зустріч з експертами Сполученого Королівства. Тема семінару — «Цивільне і кримінальне процесуальне право у Великобританії».

У роботі семінару взяли участь судді Верховного Суду України — Василь Гуменюк, Михайло Гриців, Тетяна Жайворонок, Галина Канигіна, Єлизавета Ковтюк, Олександр Коротких, Наталія Лященко, Микола Пятрюк, Богдан Пошва, Олександр Прокопенко, Олександр Потильчак, Тетяна Таран, Ольга Шаповалова, Іван Шицький та працівники апарату Суду.